

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi luopumiseläkelain 9 §:n muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi luopumiseläkelain mukaista luopumiseläkkeen laskusääntöä siten, että eläkettä karttuisi myös 15 hehtaaria ylittävältä maatalousmaan alalta.

Lainmuutos on tarkoitus saattaa voimaan vuoden 1988 alusta.

PERUSTELUT

1. Nykyinen tilanne ja ehdotetut muutokset

Luopumiseläkejärjestelmällä on pyritty alusta lähtien sekä parantamaan maatalouden rakennetta että supistamaan maataloustuotantoa. Järjestelmällä on joudutettu ikääntyneiden viljelijöiden maatalouskäyttöön sopivien peltöjen siirtymistä viljelykseen jäävien tilojen lisämaiksi ja saatettu viljelykseen sopimatonta peltoa metsitystoimenpiteiden kohteiksi. Viime vuosina tuotannon tasapainottamistavoite on noussut luopumiseläkejärjestelmää kehitettäessä etualalle ja järjestelmään on tehty muutoksia, jotka ovat edistäneet viljelijöitten halukkuutta luopua viljelyksestä. Sen jälkeen kun luopumistapoihin lisättiin elokuun 1 päivänä 1986 voimaan tulleella lailla (565/86) mahdollisuus pellon pidättämiseen luopujalle itselleen ilman metsittämisvelvollisuutta, on luopumiseläkkeitä haettu olennaisesti aikaisempaa enemmän ja jossain määrin suuremmilta tiloilta kuin tähän saakka.

Luopumiseläkettä laskettaessa otetaan lähtökohdaksi maatilan luopumisen kohteena olevan maatalousmaan pinta-ala, koska sen voidaan katsoa likimääräisesti osoittavan luovutettavan yrityksen laajuutta ja sen työpanoksen suuruutta, jota viljelijä sitoutuu olemaan vastaisuudessa

käyttämättä. Enintään otetaan huomioon 15 hehtaaria. Nykyisessä tilanteessa tämä hehtaariraja vähentää suurempien tilojen viljelijöitten halukkuutta siirtyä luopumiseläkkeelle. Tästä syystä luopumiseläkelain 9 §:n 1 momenttia olisi muutettava niin, että eläkettä karttuisi myös 15 hehtaaria ylittävältä maatalousmaan alalta.

Luopumiseläkkeen laskusääntö on porrastettu niin, että täyden luopumiseläkkeen määrä on hehtaaria kohden vuoden 1987 tasossa 439 markkaa kolmeen hehtaariin saakka ja 146 markkaa seuraavilta kolmelta hehtaarilta ja 39 markkaa seuraavilta hehtaareilta. Markkamäärät ja porrastus säilyvät nykyisellään.

2. Esityksen taloudelliset vaikutukset

Etukäteen on vaikea tarkasti laskea, kuinka paljon edellä tarkoitettu hehtaarirajan poistaminen lisäisi luopumiseläkkeelle hakeutuvien määrää. On kuitenkin arvioitu, että vuonna 1988 muutoksen johdosta myönnettävistä eläkkeistä aiheutuu luopumiseläkejärjestelmälle kustannuksia ensimmäisenä vuotena noin 1 000 000 markkaa vuoden 1987 tasossa ilmoitettuna. Kustannuksia arvioitaessa ei ole otettu huomioon sitä

säästöä, joka kansantaloudelle aiheutuu kyseisen peltoalan jäämisestä pois tuotannosta.

Luopumiseläkejärjestelmän kustannuksista vastaa valtio.

3. Voimaantulo

Luopumiseläkelain 9 §:n muutos on tarkoitus saattaa voimaan vuoden 1988 alusta. Muutosta

sovellettaisiin tapauksiin, joissa luopuminen tapahtuu tai luopumiseläkelain 17 §:ssä tarkoitettu ehdollinen päätös annetaan lain voimaantulon jälkeen.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

luopumiseläkelain 9 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 4 päivänä tammikuuta 1974 annetun luopumiseläkelain 9 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on 31 päivänä joulukuuta 1985 annetussa laissa (1087/85), näin kuuluvaksi:

9 §

Täyden luopumiseläkkeen määrä kuukaudessa on luovutetun tai metsitetyn maatalousmaan hehtaaria kohden 390 markkaa ensimmäiseltä kolmelta hehtaarilta, 130 markkaa seuraavilta kolmelta hehtaarilta ja sen jälkeen 35 markkaa hehtaarilta. Maatalousmaan hehtaareja tällöin laskettaessa otetaan huomioon ne osat maatilasta, jotka on luovutettu 6 §:n 1 tai 2 momentissa tarkoitettuun tavoin tai joista on tehty metsitystoumus. Edellä säädetyt markkamäärät tarkistetaan yleisten palkka- ja hintatasossa tapahtuneiden

muutosten mukaan siten kuin työntekijäin eläkelain (395/61) 9 §:ssä on säädetty.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1988.

Tätä lakia sovelletaan, jos luopuminen tapahtuu tai, eläkkeen perustuessa luopumiseläkelain 17 §:ssä tarkoitettuun ehdolliseen päätökseen, sanottu päätös annetaan tämän lain voimaantulon jälkeen.

Tässä laissa säädetyt markkamäärät vastaavat vuodelle 1985 vahvistettua palkkaindeksilukua.

Helsingissä 16 päivänä lokakuuta 1987

Tasavallan Presidentti

MAUNO KOIVISTO

Maa- ja metsätalousministeri *Toivo T. Pohjala*

Laki

luopumiseläkelain 9 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 4 päivänä tammikuuta 1974 annetun luopumiseläkelain 9 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on 31 päivänä joulukuuta 1985 annetussa laissa (1087/85), näin kuuluvaksi:

Voimassa oleva laki

9 §

Täyden luopumiseläkkeen määrä kuukaudessa on luovutetun tai metsitetyn maatalousmaan hehtaaria kohden 390 markkaa ensimmäiseltä kolmelta hehtaarilta, 130 markkaa seuraavilta kolmelta hehtaarilta ja sen jälkeen 35 markkaa hehtaarilta, *yhteensä kuitenkin enintään 15 hehtaarilta*. Maatalousmaan hehtaareja tällöin laskettaessa otetaan huomioon ne osat maatilasta, jotka on luovutettu 6 §:n 1 tai 2 momentissa tarkoitetuin tavoin tai joista on tehty metsityssitoumus. Edellä säädetyt markkamäärät tarkistetaan yleisten palkka- ja hintatasossa tapahtuneiden muutosten mukaan siten kuin työntekijäin eläkelain (395/61) 9 §:ssä on säädetty.

Ehdotus

9 §

Täyden luopumiseläkkeen määrä kuukaudessa on luovutetun tai metsitetyn maatalousmaan hehtaaria kohden 390 markkaa ensimmäiseltä kolmelta hehtaarilta, 130 markkaa seuraavilta kolmelta hehtaarilta ja sen jälkeen 35 markkaa hehtaarilta. Maatalousmaan hehtaareja tällöin laskettaessa otetaan huomioon ne osat maatilasta, jotka on luovutettu 6 §:n 1 tai 2 momentissa tarkoitetuin tavoin tai joista on tehty metsityssitoumus. Edellä säädetyt markkamäärät tarkistetaan yleisten palkka- ja hintatasossa tapahtuneiden muutosten mukaan siten kuin työntekijäin eläkelain (395/61) 9 §:ssä on säädetty.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1988.

Tätä lakia sovelletaan, jos luopuminen tapahtuu tai, eläkkeen perustuessa luopumiseläkelain 17 §:ssä tarkoitettuun ehdolliseen päätökseen, sanottu päätös annetaan tämän lain voimaantulon jälkeen.

Tässä laissa säädetyt markkamäärät vastaavat vuodelle 1985 vahvistettua palkkaindeksilukua.

